

POLIGON BRONI V-3 , TAJEMNICA ZALESIA POD MIĘDZYDROJAMI

Morze, plaża, molo przyciągają każdego lata do Międzyzdrojów rzesze wczasowiczów. Kiedy kończy się sezon, kurort nie pustoszeje. Miejsce plażowiczów zajmują poszukiwacze tajemnic z czasów II wojny światowej.

Od maja 1943 roku do 12 lutego 1945 roku w Zalesiu pod Międzyzdrojami istniał tajny, niemiecki poligon doświadczalny V3. Nowa, cudowna broń nie miała być kolejnym pociskiem raketowym jak V1 i V2. Była olbrzymim działem, w którym prędkość pociskowi nadawały eksplozje wywoływane kolejno w miarę poruszania się ładunku wewnątrz lufy „Stonoga”, bo tak nazwano V3 (z niemieckiego: *Vergeltungswaffe 3*), była najdłuższym działem drugiej wojny światowej. Jego lufa miała aż 130 m długości, ważyła 76 ton, a do obsługi giganta potrzeba było 157 żołnierzy. Zasięg V3 miał wynieść 165 km – dokładnie tyle, ile potrzeba było do ostrzelania Londynu z francuskiego wybrzeża. Na poligonie w Zalesiu Niemcy postawili trzy działa doświadczalne, każde inne, inne nachylenie i długość. Stanowisko pierwsze miało 60m. , drugie 130m. , a trzecie 80 m. Cały poligon był obsługiwany przez 705 oddział artylerii niemieckiej w sumie 557 osób. Pociski doświadczalne leciały za Kołobrzeg w morze. Prace na poligonie nadzorował generał SS Hans Kamler. Podczas gdy na poligonie w Zalesiu trwały testy, w Mimoyecques w Normandii rozpoczęto budowę podziemnego kompleksu bunkrów, które miały obsługiwać docelowo aż 50 dział typu V3. Ogromne pociski miały spadać na Londyn co 15 minut. Wielka Brytania w 1944 r. nie była w stanie obronić się przed „stonogą Hitlera”.

Budowa potężnego schronu w Mimoyecques była kilkakrotnie zakłócana ciężkimi nalotami alianckimi. Prawdopodobnie samoloty 8 Armii Lotniczej atakowały także poligon w Zalesiu. Już po zajęciu bunkra Mimoyecques przez wojska alianckie, prace nad bronią V-3 były wciąż kontynuowane na wyspie Wolin, pod Międzyzdrojami , w Zalesiu. W listopadzie (od 29.11.44 do 6.12.44) 1944 r posłużono się nową amunicją z zakładów "Skoda". Testowano głównie mniejszą, krótszą wersję działa (60 metrow), która w obecnych warunkach (po utracie obiektu we Francji i braku możliwości ostrzelania Wielkiej Brytanii) miała większą szansę na użycie bojowe. Nie wymagała dużych nakładów środków budowlanych i czasowych jak to miało miejsce w przypadku działa Nr 2 (130 metrów). Po zakończeniu testów, broń była gotowa do użycia na froncie. Sformowany oddział artylerii Artillerie-Abteilung 705 był już przeszkolony w obsłudze nowej broni. Pierwsze użycie dział wielokomorowych odbyło się podczas niemieckiej ofensywy w Ardenach. Dwie krótkie stonogi (60 m.,montowane na drewniano-metalowej konstrukcji) zamontowano w Lampaden koło Trewiru. 30 grudnia 1944, prawie po 15 dniach od rozpoczęcia ofensywy, pierwsze z dział otworzyło ogień. Drugie wprowadzono do walki 3 stycznia 1945. Działa ostrzeliwały oddalone o około 65 km rozwidlenia dróg na terenie Luksemburga. Do 22 lutego wystrzeliły 157 pocisków.

Niecały rok później wojna się skończyła. Bunkry we Francji znalazły się w rękach Brytyjczyków, a na poligon w Zalesiu wkroczyła Armia Czerwona. Zarówno Rosjanie, jak i Amerykanie testowali technologię V3, ale próby zarzucono.

A jednak historia „Stonogi” nie skończyła się w latach 40-tych....

W 1990 r. działa podobnej konstrukcji pojawiły się pod Bagdadem. Iracki dyktator Saddam Husajn zamierzał z nich ostrzelać Tel Aviv. Armaty „Baby Babylon” zostały zbombardowane przez Amerykanów, a ich konstruktor – pracujący dla Husajna Kanadyjczyk Gerald Bull zginął w zamachu. Według niektórych źródeł, w jego gabinecie znaleziono hitlerowskie dokumenty na temat V3 z 1944 r.

Przez dziesięciolecia, kiedy świat interesował się technologią V3, nikt nie interesował się byłym poligonem w Międzyzdrojach. W czasach PRL się o tym nie mówiło. „Może dobry wujek Stalin zafundował nam białą kartę w historii, aby wymazać tamte zdobycze technologiczne?”.

Dziś na byłym poligonie w Zalesiu, 3km. Od Międzyzdrojów, przewodnik z przejściem oprowadza amatorów zagadek historycznych i militariów z całego świata po betonowych konstrukcjach, stanowiących podpory trzech dział typu V3. A w muzeum, mieszczącym się w ponemieckim bunkrze z 1943 r. gdzie były składowane pociski do V-3, opowiada historię tej broni. Historię, która wciąż kryje wiele zagadek ...

Gdzie mieściły się koszary dla obsługi dział w Zalesiu liczącej ponad 500 osób? Gdzie były ich magazyny? Gdzie składowano amunicję do testów nad V3? „Niektóre niemieckie źródła, w tym relacje świadków, wskazują na to, że na poligonie w Zalesiu istniały podziemne pomieszczenia. Do dziś ich nie odnaleziono”. Jest to tajemnica Wolińskich, bukowych lasów. Dziś armia amerykańska dysponuje działami elektromagnetycznymi – jest to miniatura V-3, tylko zamiast prochu w ładunkach bocznych jest elektromagnes...

Ta broń nadal inspiruje kręgi wojskowe.

Odwiedzając to pełne żywej historii miejsce pod Międzyzdrojami każdy przeżyje pasjonującą podróż w czasy II wojny światowej biorąc w rękę wykopaliska z okresu wojny czy przymierzając hełm wojsk niemieckich.

Obecnie na świecie istnieją dwa muzea dotyczące tajnego projektu V-3 w Międzyzdrojach, w Zalesiu na Wyspie Wolin i we Francji w Mimoyecques.

Odwiedź Poligon Broni V-3 w Zalesiu, pod Międzyzdrojami i odkryj tajemnice” stonogi Hitlera”.

Po wizycie na poligonie czeka na każdego grochówka wojskowa.

MUZEUM-POLIGON BRONI V-3

- Jedyna ekspozycja w Polsce, druga w Europie,
- Przewodnik po ekspozycja militarnej w bunkrze,
- Stanowiska ogniowe w terenie po działach 130 metrów długości (najdłuższe działo na świecie), 76 ton wagi,
- Bezpłatne robienie zdjęć z karabinem i hełmem z II wojny światowej,
- Żywe lekcje historii,
- Organizacja imprez plenerowych na wodą; grill, ogniska,
- Bezpłatny parking.

www.bunkierv3.pl

Bunkier V3
ul. Nadbrzeżna, Zalesie k/ Międzyzdrojów
tel +48 601 624 355
e-mail: bunkierv3@vp.pl
www.bunkierv3.pl